

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО РУБІЖНОЇ АТЕСТАЦІЇ

з дисципліни

«ПАТОПСИХОЛОГІЯ»

Завдання 1

1. Загальне поняття про патопсихологію, її завдання та значення.
2. Основні принципи клініко-психологічного дослідження.

Практичне завдання:

Жінка звернулася за допомогою до психолога, розповідає, що у її чоловіка останнім часом відзначаються «дивацтва в поведінці» - він ховається, забороняє їй виходити з будинку, вважає, що за нею встановлено спостереження. Висловлює дивні ідеї, що матеріали його роботи привернули увагу іноземних розвідників.

Запитання:

- 1) Які ознаки дозволяють припускати наявність психічного розладу?
- 2) Які інформаційні джерела необхідно використовувати крім подружжя?
- 3) Для підтвердження гіпотези про наявність психічного розладу?
- 4) Якими методами психології необхідно скористатися?

Завдання 2

1. Завдання патопсихологічного дослідження.
2. Експеримент як метод патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Пацієнт страждає від конфліктів у сфері взаємин. Він панічно боїться близькості через те, що переконаний, що в ньому самому приховано щось ганебне, протилежне і непростиме.

Запитання:

- 1) Які емоційні реакції переважають?
- 2) Чим можуть бути викликані дані реакції?
- 3) Які реакції можливі у подальшому, якщо ситуація не зміниться?

Завдання 3

1. Принципи патопсихологічного дослідження.
2. Важкі психічні порушення та їх лікування.

Практичне завдання:

Пацієнтка запитує у психотерапевта-чоловіка: «Чи подобаюся я чоловікам? Якби ви не були моїм психотерапевтом, могли б ви зблизитися зі мною? »

Запитання:

- 1) Який психологічний феномен демонструє пацієнтка?
- 2) Які питання необхідно поставити, щоб вивчити природу феномена?

Завдання 4

1. Зв'язок патопсихології з іншими галузями знань.
2. Особливості проведення патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Пацієнтка під час інтерв'ю висловлювала свою відразу до чоловіків, які використовують жінку, як сексуальний об'єкт, розповідала, як вона захищалася від домагань свого попереднього начальника і як їй доводиться уникати соціальних контактів з людьми через грубості хтивих чоловіків. Але в той же час вона розповіла, що якийсь час працювала «крихіткою» в чоловічому клубі, і була вкрай здивована, коли терапевт вказав на протиріччя між її поглядами і вибором роботи.

Запитання:

- 1) Який психологічний феномен демонструє пацієнт?
- 2) Який механізм психологічного захисту представлений?

Завдання 5

1. Історія розвитку патопсихології у Античні часи.
2. Основні методи патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Терапевт запропонував пацієнтці розповісти про себе, вона спочатку начебто здивувалася, а потім почала говорити про те, як ставиться до неї чоловік. Пізніше, коли терапевт запитав, чи є у неї проблеми у взаєминах з чоловіком в даних обставинах і чому вона привела цей приклад, вона заговорила про інші сторони поведінки чоловіка. Коли терапевт пропонував розповісти про себе вона автоматично відповідала, про те як ставиться до неї чоловік. Пацієнтка розуміє здивування терапевта і відповідає, що вона настільки стурбована взаємовідносинами з чоловіком, що як би не вправі думати про те, що відчуває по відношенню до себе самої.

Запитання:

- 1) Який психологічний феномен демонструє пацієнт?
- 2) Чи порушена у пацієнтки здатність тестувати реальність?

Завдання 6

1. Історія розвитку поглядів на психічне порушення у середні віки.
2. Основні методи патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Аня, 7 років. Скарги при зверненні: на непосидючість, стомлюваність, на уроках займається сторонніми справами. Програму засвоює з важкістю. Погано переносить зауваження, легко засмучується при невдачах, часом буває примхливою. До школи пішла з 6-ти років, адаптувалася добре. Відносини з однокласниками встановлює, але часто ображається на них і плаче

Запитання:

- 1) Які особливості пізнавальних процесів мають місце?
- 2) Про які порушення у розвитку вони можуть свідчити?

Завдання 7

1. Історія розвитку патопсихологічної думки в епоху Відродження.
2. Експеримент як метод патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Микита, 9 років. Скарги при зверненні: на проблеми у спілкуванні, відмова розмовляти з вчителями та однолітками. Ріс похмурим, замкнутим. В школу пішов з 7-ми років, неохоче. На уроках відмовлявся відповідати або відповідав ледве чути. З часом перестав розмовляти у школі, виняток робив тільки для матері, двоюрідного брата і дівчинки-сусідки.

Запитання:

- 1) Які особливості пізнавальних процесів мають місце?
- 2) Про які порушення у розвитку вони можуть свідчити?

Завдання 8

1. Загальне уявлення про найбільш поширені психічні хвороби.
2. Проективні методики у патопсихології.

Практичне завдання:

Протягом декількох місяців у пацієнтки Л. спостерігався знижений, тужливий настрій. Вона могла розплакатися при вигляді брудного посуду, залишеного в мийці дітьми, або накричати на них ні з того, ні з сього. Почала погано спати, засинала з важкістю далеко за північ і насилу прокидалася вранці на роботу, не маючи сил піднятися. Весь день пацієнтка відчувала млявість і розбитість, і лише до вечора самопочуття тільки поліпшувалося. Пацієнтка стала погано справлятися зі своїми службовими та домашніми обов'язками. Допомога близьких тільки поглиблювала її погане самопочуття, їй починало здаватися, що вона стала тягарем для всіх, що вона не заслуговує доброго ставлення до себе доставляє всім неприємності і зайві клопоти, яких вона зовсім не заслуговує.

Запитання:

- 1) У якій сфері особистості спостерігається розлад?
- 2) Які діагностичні ознаки цього розладу працюють у цій задачі?

Завдання 9

1. Завдання патопсихологічного дослідження.
2. Методи опитування у патопсихології.

Практичне завдання:

Пацієнтку С. привів до психолога чоловік, так як втомився від її надмірної активності і дивних вчинків в останні 2 тижні. Він зазначив, що дружина стала дуже балакучою і метушливою. Починаючи одну справу, тут же її кидала і приймалася за інше, при цьому була дуже натхнена, щось весело наспівувала, при найменшому приводі починала сміятися. Дивлячись телевізор, вона весь час перемикала телеканали, не дивлячись жодної передачі і не даючи подивитися повноцінно телевізор іншим. На критику її поведінки з боку оточуючих реагувала або сміхом або спалахами гніву. Пацієнтка стала мало спати і могла розбудити, наприклад, всю сім'ю в 5 ранку, затіявши несподівано прибирання з перестановкою меблів. Витратила значну суму грошей, записавшись відразу на кілька курсів: з вивчення іноземних мов, оволодіння комп'ютерною грамотністю та курси перукарів. При цьому пацієнтка пояснила чоловікові, що збирається відкрити свій власний салон краси, а надалі й цілу мережу салонів, хоча непогано і до цього заробляла.

Запитання:

- 1) У якій сфері особистості спостерігається розлад?
- 2) Які діагностичні ознаки цього розладу працюють у цій задачі?

Завдання 10

1. Зв'язок патопсихології з іншими галузями наукових знань та практики.
2. Основні методи патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Юрій К., 18 років. Батька не знає - той давно залишив сім'ю. Мати страждає хронічним алкоголізмом, лікувалася в психіатричній лікарні. Ріс і розвивався без особливостей. Виховувався дідом по матері, був під його впливом слухняний, старанно вчився, в молодших класах був відмінником. Коли йому було 13 років його дід помер. Тяжко переживав його смерть, відчув себе самотнім, виявився сам по собі. Став гуляти у дворі, випивати з приятелями. Запустив навчання, в 9-му класі був залишений на другий рік, кинув школу. Мати влаштувала його вантажником до своєї приятельки - завідувачої винним магазином. Опинився в компанії літніх алкоголіків. За розвантаження товару майже щодня отримував по півлітра горілки. Став пити все більше і більше. Зник блювотний рефлекс при передозуванні, з'явилася потреба похмелитися вранці. Після інтенсивної алкоголізації на святах розвинувся алкогольний делірій. Здавалося, що старший брат із сокирою увірвався до нього, щоб його вбити. У страху кинувся до міліції за допомогою. Звідти доставлений в підліткову психіатричну клініку. Після купірування делірія аміназином був слухняний, режиму не порушував, брав участь у трудових процесах, критично оцінив перенесений психоз. Сам виявив бажання лікуватися від алкоголізму («мати теж лікувалася - потім довго не пила»).

Запитання:

1. Який тип поведінки має місце в даному випадку?
3. Вкажіть можливий варіант розладу особистості та поведінки.

Завдання 11

1. Становлення та розвиток вітчизняної патопсихології.
2. Спостереження як метод патопсихологічного дослідження.

Практичне завдання:

Підліток 12 років, після відмови батьків піти ночувати до друга здійснює спробу викинутися з вікна 10 поверху, зависає на карнизі зі словами: «Раз ви мене не розумієте, значить не любите, і нікому я не потрібен ...»

Запитання:

- 1) Який тип поведінки має місце в даному випадку?
- 2) Який особистісний сенс вкладається в таку поведінку?

Завдання 12

1. Принципи патопсихологічного дослідження.
2. Описово-феноменологічна парадигма клініко-психологічного дослідження.

Практичне завдання:

Протягом декількох місяців у пацієнтки Л. спостерігався знижений, тужливий настрій. Вона могла розплакатися при вигляді брудного посуду, залишеного в мийці дітьми, або накричати на них ні з того, ні з сього. Почала погано спати, засинала з важкістю далеко за північ і насилу прокидалася вранці на роботу, не маючи сил піднятися. Весь день пацієнтка відчувала млявість і розбитість, і лише до вечора самопочуття тільки поліпшувалося. Пацієнтка стала погано справлятися зі своїми службовими та домашніми обов'язками. Допомога близьких тільки поглиблювала її погане самопочуття, їй починало здаватися, що вона стала тягарем для всіх, що вона не заслуговує доброго ставлення до себе доставляє всім неприємності і зайві клопоти, яких вона зовсім не заслуговує.

Запитання:

- 1) У якій сфері особистості спостерігається розлад?
- 2) Які діагностичні ознаки цього розладу працюють у цій задачі?